

فرهنگ گسترده پیشرو آریان پور

انگلیسی - فارسی
(دانشگاهی - دوجلدی)

دکتر سید محمد آریان پور کاشانی

جلد اول

A.B.C.D.E.F.G.H.I.J.K.L

آریان‌پور کاشانی، منوچهر، ۱۳۰۸-

فرهنگ گسترده (دانشگاهی) پیشرو آریان‌پور کاشانی: انگلیسی / فارسی (دو جلدی)

منوچهر آریان‌پور کاشانی: - - تهران: جهان رایانه ۱۳۷۸.

ISBN 978-964-6715-59-2

(دوره)

۲ ج ۲۷۵۸ ص: مصور.

ISBN 978-964-6715-61-5

(ج ۲)

ISBN 978-964-6715-60-8

(ج ۱)

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

Manoochehr Aryanpur

Kashani. The Aryanpur progressive English ...

م.ع. به انگلیسی:

۱. زبان انگلیسی - - واژه‌نامه‌ها - - فارسی. الف. دلگشایی: بهرام. ب. عنوان.

1. English language - Dictionaries - Persian.

۴۲۳/۵

PE ۱۶۴۵/۲۲ ۲۶۴۴

م ۷۷/۹۹۲۶

کتابخانه ملی ایران

فرهنگ گسترده (دو جلدی دانشگاهی) پیشرو آریان‌پور (انگلیسی - فارسی)

دکتر منوچهر آریان‌پور کاشانی

نشر الکترونیکی و اطلاع‌رسانی جهان رایانه امین

دوره

تیراژ:

۱۳۸۹

تاریخ انتشار:

۹۷۸-۹۶۴-۶۷۱۵-۶۰-۲

شابک دوره:

۹۷۸-۹۶۴-۶۷۱۵-۶۰-۸

شابک جلد اول:

نهم

نوبت چاپ:

۳۹۰۰۰ تومان

قیمت:

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

هر نوع استفاده تجاری و بازرگانی از این فرهنگ، اعم از بازنویسی، خلاصه‌سازی، پیراکس، ضبط کامپیوتری، فرهنگ الکترونیکی، لوح فشرده (CD)، شبکه‌های اطلاع‌رسانی، انواع بزرگراه‌های اطلاع‌رسانی نظیر اینترنت، اینترنت و... و هر نوع تکثیر دیگر کلاً و جزئاً بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع و قابل تعقیب قانونی است.

نشر الکترونیکی و اطلاع‌رسانی جهان رایانه

COMPUTER WORLD CO.

سایت: www.computerworld.ir

پست الکترونیک: info@computerworld.ir

تلفن: ۳ - ۲۲۰۲۴۸۵۰ (۲۰ خط) - دورنگار: ۲۲۰۲۴۸۵۴ (۲۱)

صندوق پستی: ۶۸۷۵۱ - ۱۵۸۷۵

سایت فروشگاه الکترونیک: www.cweshop.com

مرکز بخش کتاب پیشرو: ۶۶۴۹۰۰۳۹ - ۶۶۴۰۰۳۸۴ (۲۱)

باسمه تعالی

«زبان کلید ارتباط ملت‌هاست»

قرن بیستم را با تمامی فراز و نشیب‌های بی‌شمارش سپری کردیم؛ قرنی توأم با پیشرفت‌های شگرف دانش و تکنولوژی، قرن جنگ‌ها و خونریزی‌های خانمان سوز، تجاوزها و بی‌عدالتی‌ها، پیشرفت‌ها و عقب‌ماندگی‌های اقوام و ملل مختلف و سرانجام قرن تحول‌اندیشه‌ها. قرنی که تمام رزوه‌های دیرینه‌ی بشر در زمینه تحقق عدالت اجتماعی و برقراری صلح و ثبات در این پهن دشت گیتی به تحقق نپیوست. شاهد برخی‌ها از حد آمال و آرزو هم پافراتر ننهاد.

انفجار جمعیت، دانش و تکنولوژی، دگرگونی ارزش‌های اجتماعی مشکلات فراوانی را فرا روی انسان نهاد، مللی سربلند و بویا، و سوامی دیگر را به ورطه‌ی نابودی کشاند، دست تعدی بسیاری به سوی ملل مظلوم دراز شد و جایه‌ی برتری به بار آورد.

بلی قرن بیستم با تمام این اوصاف و آهنگ عوزون زمان پیش رفت و اعصار را پشت سر گذاشت. آنچه در این صد ساله بیشتر بر جهانیان مسلّم حد، انزوم و اجتناب‌ناپذیری برقراری ارتباطات بیشتر در این دهکده‌ی جهانی بود. مسئله بزرگراه اطلاع‌رسانی (اینترنت) فاصله‌ها را از میان برداشت و اطلاعات را فرا روی همه نهاد. اما آنچه در این میان بیشتر حاکم گردید اهمیت دانستن زبان انگلیسی به عنوان زبان جهانی برای دستیابی به اطلاعات و برقراری ارتباطات است.

در این صد ساله همگان باور کردند که بدون درک واقعی زبان انگلیسی انتظار و توقع پیشرفت و رفی مخصوصاً برای ملل جهان سوم، انتظاری واهی، دور از دسترس و شاید ساده‌اندیشی محض باشد.

سال‌های آخر این قرن پر تحول، آریستن یک تفکر تاریخی و انسانی در زمینه‌ی دنیای روابط ملل مختلف گردید. آری، «گفتگوی تمدن‌ها» که به ابتکار جمهوری اسلامی ایران مطرح گردید زمینه‌ساز برقراری روابط حسنه و شناخت اقوام مختلف از همدیگر است تا شاید راهی به سوی تحقق آن آمال و رزوه‌های دیرینه‌ی بشر باشد.

شاید در سایه این رویداد تاریخی جهانیان کینه‌ها را فراموش کرده و گام در جهت کمک به یکدیگر بردارند. آنچه مسلّم است در گفتگوی تمدن‌ها در این دهکده‌ی جهانی زبان انگلیسی اهمیت و جایگاه ویژه‌ای دارد و بر همگان واضح است که این تحول عظیم جهانی بدون در نظر گرفتن زبان بین‌المللی همچنان که باید و شاید به آن اهداف عالیّه نخواهد رسید.

قرن بیست و یکم را با تمام آمال و آرزوه‌های دیرینه‌مان آغاز کردیم و در روزهای آغازین یک قرن جدید به سر می‌بریم. دگر بار جهان خود را برای تحولات عظیم دیگری آماده کرده است و زمینه بسیاری از پیشرفت‌ها و فجایع مهیاست.

آیا در این صد ساله بشر به آن مدینه فاضله‌ی خود دست خواهد یافت؟

آیا خواهد توانست بر فقر، تنگدستی، ظلم و ستم و جهل و نادانی؛ این یاران دیرین
بشر فائق آید؟

یا روز به روز رشته‌ی روابط و دوستی‌ها سست و ناپایدار خواهد شد؟

اینها و هزاران مسئله دیگر از جمله مسائلی هستند که تا زمانی که گذر زمان واقعیت یا واهی بودن آنها را به ثبوت رساند نمی‌توان به قطع و یقین در مورد آنها به قضاوت و داوری نشست. آنچه با قاطعیت تمام می‌توان گفت این است که جهانیان در تعقیب اهداف پیشین خود محتاج و ملزم به برقراری ارتباط بیشتر و بیشتر و پذیرفتن و آموختن زبان انگلیسی به عنوان یک زبان بین‌المللی می‌باشند.

در این راستا ایمان داریم که تنها با ظهور حضرت مهدی (عج) است که جهان به آن جایگاه روحانی و مأمّن انسان‌های مظلوم مبدل خواهد شد.

نشر الکترونیکی و اطلاع رسانی جهان رایانه در تعقیب اهداف بلندمدت خود در روزهای آغازین قرن بیست و یکم دست به انتشار یک اثر ماندگار دیگر از مجموعه‌ی فرهنگ‌های پیشرو آریان‌پور زده است. دیگر تجربیات و اندوخته‌های مؤلف نامی فرهنگ‌های دو زبانه‌ی کشور ایران «دکتر منوچهر آریان‌پور» را بر صفحات فرهنگی دیگر جاری ساختیم تا روشنی بخش راه دانش پژوهان و علاقمندان باشد. اسلامیمان ایران باشد و گامی کوچک در جهت تحقق آرمان‌های بلند در زمینه‌ی آموزش زبان‌های جهانی باشد.

فرهنگ گسترده (دانشگاهی) پیشرو آریان‌پور که با زحمات شبانه‌روزی و بی‌دریغ دکتر آریان‌پور به زیور طبع آراسته شده است اثری ممتاز در بین فرهنگ‌های دو زبانه انگلیسی - فارسی است که حاوی واژه‌های گوناگون در زمینه‌ی علوم مختلف، معانی متنوع و به روز، واژگان اصیل فارسی، مثال‌های آموزنده از کاربرد واژه در جمله، اصطلاحات کاربردی، جداول و پیوست‌های ضروری و سرانجام تصاویر روشن از مفهوم واژه است.

در تدوین این فرهنگ سعی شده است با بهره‌گیری از منابع مختلف فارسی و انگلیسی دامنه‌ی معانی گسترش داده شود. در خلق این اثر ارزنده از راحمان‌های ارزنده‌ی متخصصین هر رشته و زمینه مربوطه بهره جستیم.

تمامی سعی و تلاش ما براین بوده که فرهنگی تقدیم هموطنان عزیز نمایم که عاری از خطا و اشتباه باشد اما یقین داریم که در این کتاب اشتباهات سهوی و کاستی‌هایی وجود خواهد داشت؛ چون معتقدیم تنها مکتوب بی نقص، همان معجزه‌ی جاوید «قرآن کریم» است.

نشر الکترونیکی و اطلاع رسانی جهان رایانه با آغوش باز پذیرای پیشنهادات سازنده‌ی شما پژوهشگران، اساتید، دانشجویان عزیز و تمامی مردم شریف ایران است و آنها را به دیدی منت خواهد نگریست.

ناشر

زمستان ۱۳۷۸

پیشگفتار

در کشورهای پیشرفته‌ی جهان رسم این است که فرهنگ‌های گوناگون را به اندازه و قیمت‌های مختلف تهیه و در اختیار خریدار قرار می‌دهند تا هرکس بتواند برحسب نیاز خود از فرهنگ مناسبی استفاده کند. خرسه‌ایم که در ایران نیز برای اولین بار فرهنگ‌های پیشرو آریان‌پور با ارائه‌ی فرهنگ‌های شش جلدی، یک جلدی بزرگ، زودآموز، همراه، همسفر و هدیه در این راه گام برداشته و اکنون نیز با این فرهنگ دوجلدی گسترده واحد عمده‌ای به این زنجیره‌ی فرهنگ‌های انگلیسی - فارسی اضافه نماید امید است که در آینده نیز تقدیم زنجیره‌ی مشابهی از فرهنگ‌های فارسی - انگلیسی عملی گردد.

فرهنگ گسترده دارای بیش از ۲۰۰ هزار واژه انگلیسی و میلیون‌ها معنی فارسی و ضرب‌المثل و کاربرد ویژه است، ویژگی‌های دیگر این کتاب:

۱- به کار بردن برچسب (مثلاً جانور یا شیمی یا عامیانه و زنده) برای روشن سازی حوزه‌ی کاربردی واژه.

۲- نشانه‌های هجابندی سرواژه‌های انگلیسی.

۳- ارائه‌ی املاهای گوناگون واژه (امریکایی، بریتانیایی و غیره).

۴- نشان دادن تلفظ واژه (امریکایی، بریتانیایی و غیره) با به کارگیری نشانه‌های آوایی دقیق.

۵- ارائه‌ی نشانه‌های دستوری مربوط به هر واژه.

۶- شماره گذاری معانی فارسی هر واژه.

۷- ارائه‌ی بیشترین تعداد برابرهای فارسی برای هر سرواژه‌ی انگلیسی. این ویژگی از چند نظر

شایان توجه است. در برخی زمینه‌ها زبان فارسی از غنای فوق‌العاده‌ای برخوردار است و دادن

کلیه‌ی برابرهای فارسی یک واژه‌ی انگلیسی نه تنها خواننده را به توانایی زبان پارسی واقف‌تر

می‌کند بلکه به او فرصت گزینش مناسب‌ترین معنی را هم می‌دهد. در برخی زمینه‌های دیگر (به

ویژه در علوم و فنون امروزی) فارسی واژه‌های کمتری دارد و اینجاست که فرهنگ‌نویس باید

با رجوع به واژه‌نامه‌های فارسی و آثار شعرا و مترجمان و فهرست‌های فرهنگستان و غیره از

کلیه‌ی امکانات استفاده کند و برای هر سرواژه‌ی انگلیسی یک یا چند برابر دقیق فارسی بدهد.

ارائه‌ی واژه‌های خارجی با الفبای فارسی فقط در مواردی جایز است که واژه‌ی خارجی در

زبان فارسی جا افتاده باشد (مثلاً «رادیو» یا «تلگراف») و یا در فارسی معادلی برای آن نباشد (مانند «کیوی» یا «لیزر»). در غیر این صورت باید با بهره‌گیری از غنای زبان فارسی و پیشنهاد‌های نوآوران و مقایسه‌ی واژه‌ها، برابری مناسبی برای هر واژه‌ی انگلیسی ارائه داد. در این فرهنگ گسترده سعی شده است که از اصول فوق پیروی گردد.

۸- به کار بردن واژه‌های کلیدی در عبارت‌ها و جمله‌های انگلیسی به همراه ترجمه‌ی فارسی. این اصل از مدت‌ها پیش در فرهنگ‌های اروپا و آمریکا رعایت شده است ولی متأسفانه اکثر فرهنگ‌های دو زبانه‌ی ایران فاقد این جنبه‌ی اساسی هستند. به کار بردن واژه در جمله این محسنات را دارد:

الف - خواننده را به طرز کاربرد واژه در جمله آشنا می‌کند. ب - سایه‌های معنی را بهتر آشکار می‌کند. ج - در به یاد سپاری املا و تلفظ واژه مؤثر است. د - خواننده را به ساختار جمله‌های انگلیسی آشناتر می‌کند. از قدیم گفته‌اند: بهترین راه یادگیری واژه مشاهده‌ی آن در متن است.

۹- ارائه‌ی برابرها - هم اصطلاحات و کاربردهای ویژه‌ی سرواژه‌های انگلیسی.

۱۰- ارائه‌ی مشتقات سرواژه‌های انگلیسی (مثلاً *breathable* که پس از *breathe* آمده) به همراه معادل‌های فارسی آنها.

۱۱- به کارگیری تصویرهای مناسب برای روشن‌سازی هرچه بیشتر معانی.

۱۲- مشخص‌سازی سرواژه‌های انگلیسی که از زبان‌های فارسی یا عربی یا ترکی یا سانسکریت ریشه گرفته‌اند.

در پایان لازم می‌دانم از هم‌هی کسانی که در تهیه‌ی این فرهنگ گسترده مرا تشویق و راهنمایی کرده‌اند و بخصوص از گروه پژوهشی جهان رایانه سپاسگزارم.

من: چهر آریان پور کاشانی

رمدستان ۱۳۷۸